

VÄIKELASTE TURVAKODU TEENUS 2021

Väikelaste turvakodu teenusel tagame turvalise keskkonna kuni 4-aastastele lastele, kes vajavad hooldamist, kaitset, nõustamist ning abi, olles kogenud füüsilist, vaimset või seksuaalset vägivalda, hülgamist või hooletusse jätmist. Turvakodus on kokku 7 kohta.

2021. aasta jooksul viibis väikelaste turvakodus 27 last.

VÄIKELASTE TURVAKODU	2018	2019	2020	2021
Lapsi väikelaste turvakodu teenusel aasta jooksul kokku	25	42	39	27
Keskmine teenusel viibimise aeg (kuudes)	2,5	2,3	2,5	2,4

Väikelaste turvakodus olnud 27-st lapsest 10 läksid turvakodust edasi asendushooldusele hooldusperre, 9 last pöördus tagasi oma vanema(te) juurde, 2 last eestkosteperre, 2 last asusid elama oma vanaema juurde ning 2 last sugulaste juurde. Aasta lõpu seisuga jäi teenusele 2 last.

Keskmine teenusel viibimise aeg oli 73 päeva, üle 3 kuu viibis teenusel 9 last. Peamised väikelaste turvakodusse paigutamise põhjused: vanemate alkoholi tarvitamine (12 juhul), vanemate narkootikumide tarvitamine (6), lapsevanema haiglaravile sattumine (3), lapse järelevalveta/hooletusse jätmine (2), vanemate toimetulematus (2), vanema soov lapse lapsendada andmiseks (1), keerulised peresuhted (1).

EMA-LAPSE TURVAKODU TEENUS 2021

Ema-lapse turvakodus tagame turvalise keskkonna naistele, eelkõige emale koos lastega, kes kogunud füüsilise, vaimse või seksuaalse vägivalda või muu erakorralise asjaolu tõttu vajavad ajutist eluaset ja abi igapäevaelu korraldamiseks. Turvakodus on kokku 15 kohta, seoses Tallinna Lastekodu Sõpruse pst hoone renoveerimisega, oli turvakodus alates juulist 2021 ajutiselt 8 kohta.

2021. aastal viibis ema-lapse turvakodu teenusel 71 klienti, neist 32 naist ja 39 last. 3 ema ja 4 last olid aasta jooksul teenusel 2 korda.

EMA JA LAPSE TURVAKODU	2018	2019	2020	2021
Kliente ema-lapse turvakodus aasta jooksul kokku	55	81	72	71
nendest emad	21	33	32	32
nendest lapsed	34	48	40	39

Keskmine teenusel viibimise aeg (kuudes)	2,7	2,2	1,6	1,8
--	-----	-----	-----	-----

Keskmine teenusel viibimise aeg oli 55 päeva, üle 3 kuu viibis teenusel 12 inimest. Teenusele pöördumise põhjuseks oli 52 juhul perevägivald ning 19 juhul elukoha puudumine.

Teenuselt lahkus aasta jooksul 63 naist ja last, neist pöördus koju tagasi 27 inimest, kohaliku omavalitsuse pakutavasse eluruumi asus elama 23 inimest, vabaturult asus üürima 10 inimest, 3 pöördus tagasi oma päritoluriiki. Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti poolt rahastatud projekti „Varjupaikades, sotsiaalmajutusüksustes ja ema –lapse turvakodus elavate isikute juhendamine ja nõustamine vabaturult eluruumi üürimiseks“ kaudu üüris korteri 1 ema. Aasta lõpu seisuga jäi teenusele 3 ema ja 5 last.

Turvakodus viibimise ajal pakuti klientidele sotsiaalnõustamist ja tuge ning juhendamist igapäevaelu kohustustega toimetulemisel. Vajadusel suunati kliente psühholoogi, tasuta juriidilisele nõustamisele ja võlanõustaja juurde.

TEENUSE SAAJATE KÜSITLUS EMA-LAPSE TURVAKODUS

Ema-lapse turvakodu teenuse kohta küsiti tagasisidet kõigilt teenuselt lahkunud emadelt (kokku lahkus aasta jooksul 29 ema) täidetud küsitlusankeedi tagastas 25 ema.

Hinnanguid anti 4-palli skaalal: 1 - ei ole üldse rahul, 2 - enam-vähem rahul, 3 -üldiselt rahul, 4 – väga rahul. Kõige enam hinnati pakutava abi kvaliteeti (3,9), töötajate nõustamis- ja suhtlemisoskust (keskmine hinne 3,9) ja eluruumide tingimusi (3,9).

Teenuse juures hindasid kliendid hoolivat, südamlitku, abivalmis, mõistvat ja heatahtlikku personali. Hinnati abi ja tuge oma probleemide lahendamisel, personali vastutulelikkust, võimalust alati oma muredest ja rõõmudest rääkida. Üks ema kirjutas: „Siin tunnen, et olen kaitse all. Siin päästsin oma elu.“ Meeldis ka puhtus ja kord. Samuti asukoht, mänguväljakud, ilus loodus ümbruses jm. Meelde jäid ka tähtpäevade tähistamised (emadepäev, jõulud jm). Emad hindasid kõrgelt ka vabatahtliku tegevust, kes nende lastega tegeles, mängis, joonistas, meisterdas, käis jalutamas ja abistas õppetöös. Üks ema kirjutas:“ Meile väga meeldis siin ja minu lapsed nimetasid seda kohta KODUKS. Reeglid olid selged. Suur abi oli lastega tegelemisel – vabatahtlik. Oldi nõu ja jõuga kogu aeg abiks.“

Enamiku vastanute jaoks on teenuse juures olnud kõik sobiv - kõik vajalik on olemas, ruumid alati korras, tugi ja abi olemas. Ühte ema häiris, et ei saa turvakodusse külalisi kutsuda.

Ettepanekute osas enamasti arvati, et turvakodus ei peaks midagi muutma. Ainult rohkem võiks olla kättesaadav info naistele turvakoduteenusel, kuna tegelikkuses paljud abivajajad

ei tea, et turvakodus on inimesed, kes on toeks ja olemas. Sooviti ka dušinurka riulit ja nõudepesumasinat.

TURVAKODUTEENUSE TAGASISIDE KOHALIKELT OMAVALITSUSTELT

2021.a osutatud turvakoduteenuse kohta küsiti 2022.a kevadel tagasisidet kõigilt kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajatelt, kelle kliendid olid aasta jooksul turvakodu teenust (kas ema-lapse turvakodu või väikelaste turvakodu või mõlemat teenust) kasutanud. Kokku saadeti veebiküsitlus 28 lastekaitsetöötajale. Küsitlusele vastas 3 lastekaitsetöötajat (11%). Hinnanguid anti 4-palli skaalal: 1 - ei ole üldse rahul, 2 - enam-vähem rahul, 3 - üldiselt rahul, 4 – väga rahul. Kõige enam oldi rahul turvakodu poolse koostööga (info liikumine, võrgustiku kohtumised, lahenduste leidmine jms) (keskmine hinne mõlemal teenusel 4). Üldine rahulolu turvakodu teenusega (kas täitis eesmärgi, miks pere teenusele suunati oli ema-lapse turvakodus 4, väikelaste turvakodus 3,5. Rahulolu töötajate pädevusega (asjatundlikkus, klienditöö oskused, koostööoskused jm) väikelaste turvakodus 4, ema-lapse turvakodus 3,5. Teenuse kättesaadavusega rahulolu oli ema-lapse turvakodus 4, väikelaste turvakodus 3.

Teenuse tulemuslikkust hinnates töid lastekaitsetöötajad välja, et pered on peale ema-lapse turvakodu teenusel viibimist suundunud edasi iseseisva eluga ja on sellega väga hästi hakkama saanud. Turvakoduteenus on elukvaliteeti on parandanud, eelkõige just turvalisuse tagamisega.

Teenuse sisust ollakse üldiselt teadlikud, kuid kodulehel võiks olla rohkem/täpsemat infot. Nt. esimest korda teenusele suunajale võiks olla kättesaadav info, kui kaua on perel võimalik turvakodus viibida, kes rahastab, millised on tingimused jne. Peamised allikad info saamisel on otsene suhtlus teenuseosutajaga, kolleegid kohalikust omavalitsusest ning Tallinna Lastekodu koduleht.